

St. Vejleå arbejdsgruppe

Mødedato og tid	Mandag d. 13. januar kl. 16.30
Sted	Albertslund Rådhus
Mødeleder	Arne Lie
Referent	Anne Wilms
Emne	St. Vejleå arbejdsgruppe
Deltagere	Niels, Ole, Lars, Arne & Anne samt Kristian Jepsen, Naturvejleder Vikingebroen Jan Holm, Albertslund kommune Nicolai Reinholt, Ishøj kommune
Fraværende	Ingen

Referat sendes i øvrigt til Friluftsrådets sekretariat

1. Vandplan 3

Nicolai Reinholt informerede om arbejdet med den kommende Vandplan 3. Der er nedsat vandråd for bl.a. Køge Bugt. Fra Friluftsrådet, Storkøbenhavn Vest deltager Kurt Sjøgren (med Arne Lie som suppleant). Vandrådet starter op d. 16. januar, hvor Kurt er forhindret, så Arne deltager.

Vandplan 3 (2021-2027) har fokus på spærringer på vandløb samt strækninger der er i risiko for manglende målopfyldelse i 2027. Indenfor Køge Bugt vandopland er udpeget 33 spærringer og 165 km vandløb. Lokalt på Vestegnen er der udpeget 6 spærringer i Lille Vejleå, 1 spærring i St. Vejleå (Vallensbæk Sø) samt 2 på Harrestrup Å. Se billede efter referat. Vandrådet har bl.a. til opgave at udpege minimum 3 spærringer, som skal fjernes under Vandplan 3. Derudover skal der forbedres vandkvalitet på minimum 50 km vandløb.

Samlet er der afsat en økonomisk ramme på 7.323.000,00 kr. til indsatser indenfor Køge Bugt.

Det bør undersøges om der foreligger en mulighed for, at en indsats overfor spærringen på St. Vejleå ved Vallensbæk Sø kan behandles under øvrige indsatser og dermed ikke vil belaste den økonomiske ramme på 7,3 mill. kr.

2. St. Vejleå omløb

Jan Holm er sekretær for ISVM, som har skiftet bestyrelse. Den nye bestyrelse ønsker at få forelagt ideerne til et omløb. Arne Lie vil gerne præsentere ved kommende møde. Vallensbæk kommune har stillet spørgsmål til nogle konkrete emner, som Jan Holm ligeledes skal svare tilbage på.

Vallensbæk Kommune ønsker at høre fra HOFOR, at et omløb ikke ændrer på forhold og status for Tueholmsøen og Vallensbæk Sø.

3. Vikingebroen

Kristian Jepsen er ved at afslutte sin 3-årige ansættelse som Naturvejleder på projektet Vikingebro. En del af ansættelsen har været finansieret via udlodningsmidler fra Friluftsrådet. Kristian har derfor lavet en afrapportering, som blev forelagt arbejdsgruppen. Kristians arbejde har bl.a. været at understøtte nogle af punkterne i KFO'en fra 2012 omhandlende St. Vejleådal. Kristian rapport er indsat som bilag 1 efter dette referat.

4. Ridestier

Punktet udsat.

5. Oles regneark

Ole opdaterer regneark og udsender til arbejdsgruppen.

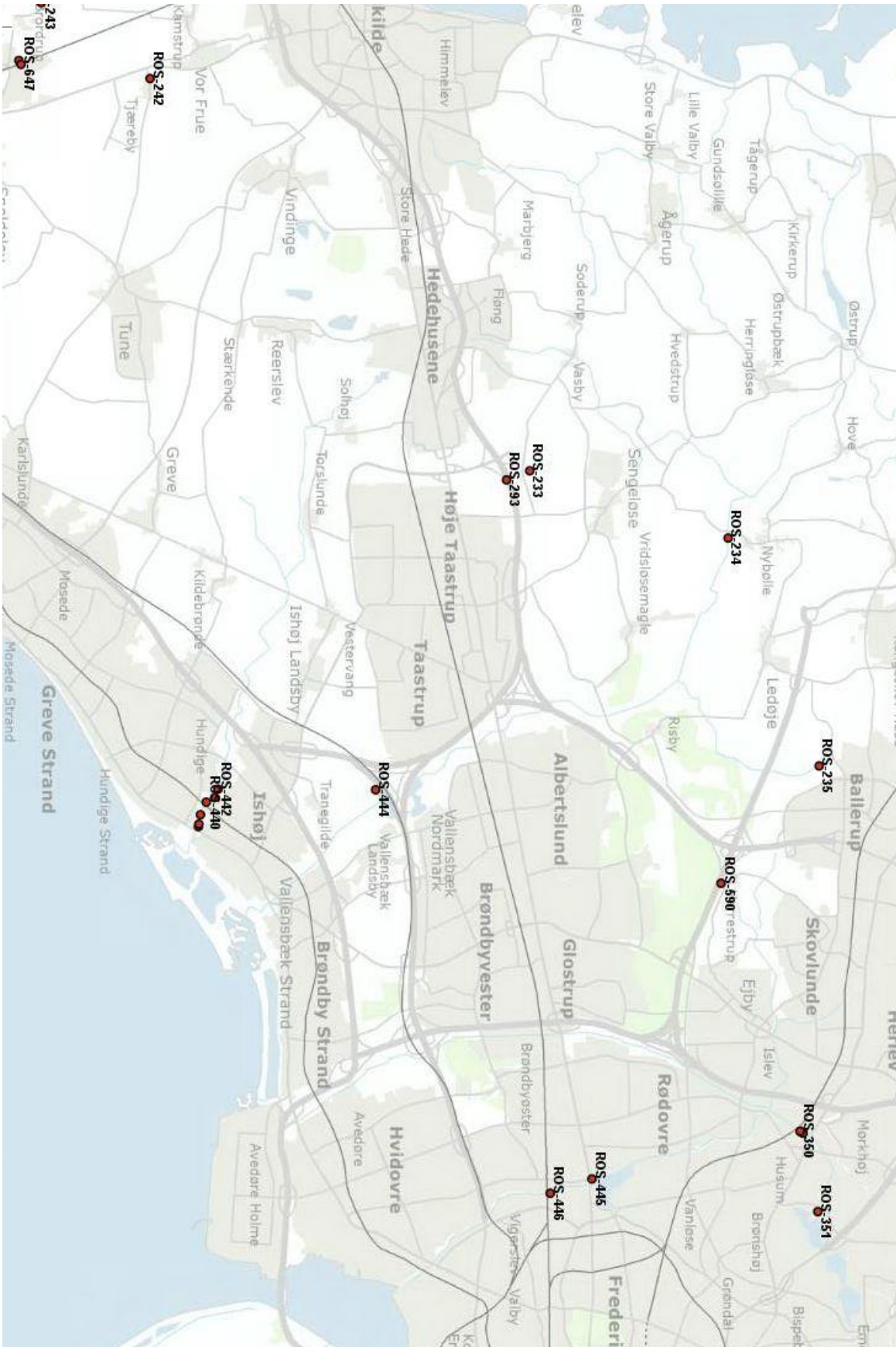
6. Tiltag i 2020

Der blev ikke aftalt tiltag eller kommende møder, da den kommende vandplan kommer til at have stor betydning for det fremtidige arbejde.

Forkortelser:

KFO	Kommunalt Friluftsliv Oplæg
ISVM	IS Vallensbæk Mose
HOFOR	Hovedstadens Forsyning

Billede 1 – spærringer på Vestegnen

Bilag 1 til Referat St. Vejleådal gruppe 01-20

Til bestyrelsen i Friluftsrådets Kreds Storkøbenhavn Vest

Vikingebros bidrag til planen 'Friluftsliv i St. Vejleå dalen'

Siden 2017 har Kroppedal Museum og Vikingelandsbyen i Albertslund gennemført projekt Vikingebro. Projektet har bidraget til realisering af planen 'Friluftsliv i St. Vejleå dalen' (herfra kaldet planen) på forskellig vis som opregnet i dokumentet her. Dette dokument er skrevet som en direkte kommentar til plandokumentet og henviser derfor til forslagenes numre i publikationen af planen.

Projektet har overordnet set bestået af fire hovedelementer:

1. Rekonstruktion af 700 m vej og bro fra vikingetiden
2. Direkte og digital naturformidling
3. Digital karakterdrevet formidling m. fire gravlagte vikinger som hovedpersoner
4. En ny udstilling på Kroppedal Museum m. fokus på hverdagslivet i vikingetiden.

Planens forslag 2 'Formidling og renovering af Appevad'

Vadestedet Appevad er indgået som en central del af naturvejlederens direkte personbårne naturformidling. Især via den offentlige guidede tur 'Istiden tur/retur (på cykel)', hvor vadestedets geologiske baggrundshistorie og dets betydning for området og landets kulturhistorie er blevet gennemgået. I samarbejde med Poul Evald Hansen fra Danmarks Naturfredningsforening Albertslund blev den særlige flora ved Vadestedet formidlet. Turen blev udbudt 7 gange i projektperioden.

Desuden er vadestedets geologiske baggrundshistorie blevet fortalt i skoleforløbet 'Ådalens landskab – fra istid til nutid', hvor rigtig mange skoleklasser har arbejdet med at forstå ådalens og vadestedets geologiske dannelse.

Vadestedets kulturhistorie er endvidere formidlet elektronisk i vores del af mobilappen Useeum (se nedenfor).

Planens forslag 3 'Kulturformidling'

Alt arbejdet i projekt Vikingebros fire hovedelementer har omhandlet udøvelsen af kulturformidling i å dalen. Der er ikke etableret mulighed for sommerfamilieforløb, som der antydes i planen. Men pt. har i alt over 6300 skolebørn og ca. 3500 gæster ved offentlige arrangementer/guidede ture samt ca. 200 frivillige på brobyggeriet modtaget direkte personbåren engagerende og aktiverende kulturformidling via Vikingebro.

Planens forslag 25 'Formidling af natur- og kulturhistorie'

Som led i Vikingebro er der udarbejdet en række forskellige digitale og fysiske formidlingsprodukter om St. Vejleå dalen:

- Useeum – Vikingebro: Mobilappen Useeum (tilgængelig på Apple Appstore og Google Play) samler en række førende museer og kultur- og naturattraktioner i Danmark i en samlet App til smartphone. Vikingebro har sin egen underdel i denne app. På denne platform er lavet en velkomponeret formidling af St. Vejeådalens natur- og kulturhistorie. Appens naturdel beskriver 35 af områdets mest karakteristiske plante- og dyrearter som nåle på et oversigtskort, så man kan finde dem ude i det fri, og samtidig læse om deres levevis og menneskenes forhold til dem op gennem historien. Desuden indeholder naturdelen en animationsfilm som gennemgår landskabets historie fra istiden til i dag, samt en række tekster der beskriver den geologiske dannelse af ådalen i detaljer. Appens kulturhistoriske del er bygget op om en 17 min lang animationsfilm kaldet 'År 805' brudt op i scener som foregår rundt i landskabet. Den viser hvordan hverdagslivet kunne have set ud i vikingetiden for en familie som boede i St. Vejeådalen. Filmen er baseret på et fund fra området af 4 skeletter fra vikingetiden, som måske har udgjort en familie. Ideen er at man på sin tur rundt i landskabet kan se filmes forskellige scener, og derved vække landskabets kulturhistorie til live i en fiktiv dramatisk ramme.

- Infotavle i madpakkehuset Skolehytten: Der er opført et madpakkehus i skovbrynet på Kroppe- dal- siden af ådalen kaldet Skolehytten, idet den dannede rammerne om en stordel af aktiviteterne i Vikingebros skoletjeneste. Skolehytten er offentlig tilgængelig og kan ikke bookes – dog har vi hidtil sagt at undervisnings- og formidlingsarrangementer har forrang. I Skolehytten er opsat en stor infotavle som grundigt formidler ådalens geologiske dannelse og naturens udvikling i området fra istiden til i dag.

- Udstillingen 'Hver dag er en kamp' på Kroppedal Museum gennemgår med udgangspunkt i animationsfilmen 'År 805' de forskellige sider af hverdagslivet for en familie der kunne have levet i St. Vejeå-dalen for 1200 år siden. Udstillingen er bygget op som en virkeliggørelse af filmen med de konkrete fysiske genstande fra Vikingetiden, som er fundet i området og som er med i filmen. Udstillingen har af førende eksperter i udstillingsdesign fået god kritik og er blevet beskrevet som en

af de mest levende vikingeudstillinger i Danmark. Den skal således ses som en alternativ opfyldelse af planens forslag 25's ide om et levende vikingemiljø.

Planens forslag 27 'Naturvejleder'

I bevillingen til Vikingebro af løntilskud til en naturvejlederstilling fra Friluftsrådets Udlodningsmidler til Friluftsliv er det nævnt at naturvejlederen skal "understøtte realisering af planen Friluftsliv i Store Vejleådal". Således kan realiseringen af naturvejlederens arbejde med Vikingebro (se pkt. 1-4 ovenfor) ses som en delvis opfyldelse af forslag 27.

Planens forslag 28 'Elektronisk formidling i ådalen'

Det er vores opfattelse at Vikingebros del af Useeum-mobilappen (som beskrevet ovenfor) langt hen ad vejen opfylder planens forslag 28.

Planens forslag 30 'Øvrig formidling'

I forbindelse med afvikling af formidlingsaktiviteterne i Vikingebro er der udført en meget stor markedsføringsindsats, hvor St. Vejleådal som naturperle og som arena for en ny national vikingeatraktion er blevet mangfoldiggjort. I gennemsnit er der dagligt op mod 50-100 besøgende, som lægger vejen forbi vores del af ådalen med vikingebroen som det store trækplaster. Til åbningen af Vikingebroen i efteråret 2019 var der op mod 1300 besøgende, og der blev lavet en international nyhedshistorie som efterfølgende har eksponeret St. Vejleådal med op mod 100 mio. visninger af nyheden på verdensplan. Dette anser vi som Vikingebros bidrag til markedsføring af St. Vejleådal som attraktivt grønt område jf. planens forslag 30.

Skrevet af Naturvejleder Kristian Blicher Jepsen, Vikingebro, d. 13.01.2020, redigeret d. 05.02.2020.